

Janez Kavčič

Rojen: 21. oktober 1943, Spodnja Kanomlja

Umrli: 19. julij 2017, Triglav

Kot najmlajši otrok, imel je dva starejša brata in dve sestri, je odraščal v rudarski družini. V rojstno matično knjigo je vpisan z imenom Ivan. Oče je bil štirideset let rudar, mati gospodinja. Osnovno šolo in gimnazijo je obiskoval v Idriji in maturiral leta 1962. Istega leta se je vpisal na Filozofsko fakulteto v Ljubljani, kjer je študiral zgodovino in umetnostno zgodovino. Leta 1967 je diplomiral na obeh oddelkih in za diplomsko nalogo iz zgodovine, Krščanski socialisti v Osvobodilni fronti, prejel študentsko Prešernovo nagrado. Takoj po diplomi (1976) se je zaposlil na Gimnaziji Jurija Vege v Idriji in leta 1983 z odliko naredil profesorski izpit. Na nekdanji FSPN (danes FDV) je opravil še dveletni podiplomski študij družboslovnih predmetov in diplomiral leta 1978.

Na idrijski gimnaziji je dvajset let poučeval skoraj vse družboslovne predmete, zgodovino, umetnostno zgodovino, sociologijo, družbeno ureditev ter na vzgojiteljski šoli še filozofijo in etiko. Imel je občutek za dijake. Ti so cenili njegovo obsežno znanje in odlične razlage. Kot srednješolski profesor je v raznih republiških komisijah aktivno sodeloval pri kreiranju učbenikov in učnih programov, vodil strokovne aktivne ter prevzemal mentorstva dijaških raziskovalnih nalog. Opravljal je tudi vrsto javnih funkcij (sodnik porotnik, sindikalni delavec, občinski odbornik) in bil štiri leta (1974-1978) delegat v zboru združenega dela republiške skupščine.

Z Mestnim muzejem Idrija je začel intenzivneje sodelovati okrog leta 1980, najprej kot član muzejskega sveta, potem uredništva Idrijskih razgledov, kjer je tudi objavljajl strokovne članke, in bil avtor razstav v Galeriji Idrija. Redno je objavljajl v dnevnem in periodičnem tisku, predvsem poročila in ocene, otvarjal številne razstave, pisal tekste za zgibanke in kataloge. Okrog leta 1985 se je povsem usmeril v raziskovalno delo, v študij idrijske zgodovine. Leta 1987 se je kot kustos za starejšo zgodovino in vodja galerijske dejavnosti zaposlil v Mestnem muzeju Idrija (leta 1994 opravil strokovni izpit in postal muzejski kustos), kjer je delal do leta 1999, ko je odšel na Osnovno šolo Spodnja Idrija in tam poučeval do upokojitve leta 2007.

V času njegovega dela v muzeju se je postavila velika stalna razstava Pet stoletij rudnika živega srebra in mesta Idrije. Za to razstavo je izdelal globalni in podrobni scenarij, pripravil večino gradiva in napisal ustrezne tekste. Razstava je bila tudi osnova kandidature za »evropski muzej leta«. Leta 1990 je napisal scenarij za TV film ob 500 letnici Idrije Sijaj v temi. Pripravljajl je tudi domoznanske radijske oddaje za Radio Odmev, Radio Sora in Radio Koper. Predavajl je na različnih strokovnih srečanjih: v sklopu Muzejski večeri, Gimnazijski večeri, na zborovanjih muzealcev, v Slovenski matici, SAZU-ju.

Publiciral je predvsem strokovne in poljudne tekste (razprave, eseje, članke, poročila, kataloge, zgibanke, kritiške zapise, likovne analize in komentarje, gesla v leksikonih in enciklopedijah, vodnikih in prospektih, filatelistične izdaje, uradne utemeljitve) za publikacije, kot so Enciklopedija Slovenije, Primorski slovenski biografski leksikon, Mohorjev koledar, Trinkov koledar, Primorska srečanja, Primorske novice, Idrijski razgledi, Idrijske novice, Filatelist, Komunitator.

Kot velik ljubitelj poezije je tudi pesnikoval, a pesmi zelo redko objavljajal.

Več desetletij se je aktivno vključeval v društveno in kulturno življenje v mestu. Predvsem ga je zanimala filatelija in zborovsko petje. Pel je že od osnovne šole dalje, najprej je pel v mladinskem pevskem zboru GJV, potem v PAZ Vinko Vodopivec, v moškem komornem zboru Zorko Prelovec in v mešanem pevskem zboru Ivan Rijavec. V letih od 1998 do 2002 je bil tudi član Ljubljanskih madrigalistov, od osemdesetih let dalje pa je pel pri oktetu Pr'farcii. Za dolgoletno aktivno delovanje na glasbenem področju (zborovsko petje) je prejel bronasto, srebrno in zlato Gallusovo značko. Na področju filatelije je kot strokovni mentor skrbel za publikacije in spominske izdaje, leta 1990 je pripravil gradivo za izdajo dveh poštnih znamk z značilno idrijsko motiviko. Poklicno pot je zaključil kot profesor zgodovine in umetnostne zgodovine, višji muzejski kustos in pedagoški svetnik.

Predaval je na strokovnih posvetovanjih (za Društvo Exlibris, za društvo Klasikov), sodeloval pri izvedbi kulturnih dni in otvoritvah slikarskih razstav, na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Idriji in Logatcu seznanjal udeležence z zgodovino umetnosti, publiciral, opravljal strokovna vodstva po Idriji ter drugod (doma in v tujini), kjer ogledi zahtevajo strokovno vodenje.

Leta 1988 je prejel nagrado občine Idrija. Za dolgoletno uspešno delo na področju kulture, muzealstva, likovne kritike, strokovne publicistike in za monografijo Spodnja Idrija je leta 1997 dobil najvišjo Pirnatovo nagrado občine Idrija.

Živel je v Idriji.

Vir: <http://www.primorci.si/osebe/kav%C4%8Di%C4%8D-janez/1611/>